

Internet: www.rotterdam.nl

Van: K.M. Wolters

E-mail: bbo@rotterdam.nl

Ons kenmerk: M2211-8323 - 22bo006929

Onderwerp: Beantwoording toezegging over
voortgang actieprogramma EU-
arbeidsmigranten

Datum: 25 november 2022

Aan de commissie WIOSSAN

Geachte commissieleden,

Op 23 november jl. is in uw raadscommissie WIOSSAN de voortgang over 2021 van het actieprogramma 'Werken aan een menswaardig bestaan, EU-arbeidsmigranten 2021-2025' besproken. Hierin heb ik toegezegd een aantal vragen te beantwoorden, waar ik middels deze brief invulling aan geef:

- Wat er gebeurd is met 27 mensen die in schuren zijn aangetroffen;
- Onderzoek naar arbeidsmigranten in voedselketen;
- Voldoen aan sociale rechten;
- Mogelijkheid uitbreiding handhavingsacties woningen;
- Betekenis van plan opvang van staatssecretaris van Ooijen voor Rotterdam.

1. Wat er gebeurd is met de 27 mensen die in schuren zijn aangetroffen

In onze brief waarin de voortgang van het actieprogramma EU-arbeidsmigranten in 2022 staat beschreven (22bb007659) is aangegeven dat sinds mei 2022 een samenwerking tussen de bouwinspecteurs en de (zorg/veiligheid)partners is opgestart in de Tarwewijk en Carnisse. Enerzijds is het doel om dakloze EU-migranten die in bergingen en schuren worden aangetroffen goede begeleiding te bieden en toe te leiden naar perspectief, anderzijds kunnen we met deze samenwerking misstanden in bergingen en schuren beter aanpakken.

In het afgelopen half jaar ging het in totaal om 27 schuren/ bergingen waar een minnelijk traject met de eigenaar is afgerond. De eigenaren hebben de maatregelen getroffen zodat de bergingen/ schuren niet meer door onbevoegden betreden kunnen worden. Niet in alle 27 gevallen zijn dakloze EU-migranten aangetroffen, wel waren er aanwijzingen dat de plekken als een slaapplek zijn/ worden gebruikt. In totaal zijn er op 12 plekken EU-migranten aangetroffen. Al deze 12 personen zijn in contact gebracht met de betrokken partners om hen te begeleiden richting een perspectief.

2. Onderzoek naar arbeidsmigranten in voedselketen

Onderzoek doen naar de specifieke werkomstandigheden in bijvoorbeeld slachterijen is de bevoegdheid van de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA). We gaan in 2023 met de NLA de mogelijkheden verkennen voor gezamenlijk onderzoek, aangezien zij een nieuw landelijk programma starten dat ketens onder de loep zal nemen in diverse sectoren. Daarnaast kunnen signalen vanuit de gemeente aanleiding zijn voor de Arbeidsinspectie om bepaalde bedrijven te bezoeken. Wanneer we signalen hebben delen we die en kunnen we gezamenlijk, integraal een controle uitvoeren.

Ook willen we in de komende jaren een samenwerking opzetten met werkgevers die meer verantwoordelijkheid willen nemen voor hun (ingehuurd) personeel. Er wordt daarom gewerkt aan een informerend en adviserend dienstverleningsconcept, waarlangs we werkgevers en intermediairs meer bewust willen maken van en hoe invulling te geven aan goed werkgeverschap. Daar past bij dat de gemeente Rotterdam een voorbeeldfunctie heeft. Door aandacht te vragen voor goed werkgeverschap, in samenwerking met partners en vanuit partners. De komende tijd gaan we in gesprek met werkgevers over en meer bewustwording op goed werkgeverschap. Het is de ambitie om in de herziene versie van het programma, die in het tweede kwartaal van 2023 aan uw raad wordt toegestuurd, onze nieuwe lijn ten aanzien van Goed werkgeverschap toe te voegen.

3. Voldoen aan sociale rechten

Sociale rechten van EU-migranten is een breed begrip. Uit het actieplan van de Europese Commissie van maart 2021 (Actieplan voor de Europese pijler van sociale rechten) blijkt dat er op Europees niveau een onderscheid wordt gemaakt tussen 20 verschillende sociale rechten. In zijn algemeenheid geldt dat EU-burgers op basis van het recht van het vrije verkeer van personen en diensten in de gemeente Rotterdam mogen verblijven, wonen en werken. Het uitgangspunt daarbij is dat zij zich op eigen kracht redden en zelf in hun levensonderhoud kunnen voorzien.

EU-burgers bouwen rechten op wanneer zij aantoonbaar gewerkt hebben in Nederland. Op basis van de wetgeving en maatwerk wordt per situatie een beoordeling gemaakt, net zoals die voor een iederee geldt. Naarmate de EU-arbeidsmigrant (of EU-burger) op deze wijze langere tijd (meer dan vijf jaar) rechtmatig in Nederland verblijft, worden automatisch rechten opgebouwd waarmee de EU-arbeidsmigrant (of EU-burger) aanspraak kan maken op sociale voorzieningen in Nederland. Bij een verblijf korter dan drie maanden kan er geen aanspraak worden gemaakt op sociale voorzieningen zoals onder meer opvang en een uitkering. Bij een verblijf tussen de drie maanden en vijf jaar is de aanspraak op sociale voorzieningen afhankelijk van een aantal voorwaarden, waaronder hoe lang een EU-arbeidsmigrant (of EU-burger) werkzaam is geweest in Nederland.

4. Mogelijkheid uitbreiding handhavingsacties woningen

Met *Grip op vastgoed* wordt in de wijken Carnisse en Tarwewijk nu al straatgericht gewerkt aan het oplossen van problemen die worden aangetroffen in woningen. Met het doel grip te krijgen op het vastgoed en de eigenaren en verhuurmakelaars die hierachter zitten en om slachtoffers van misstanden snel en effectief helpen. Het is een integrale proactieve aanpak waarbij problemen zoals uitbuiting, brandgevaar, illegale bewoning, overlast, achterstallig onderhoud, overbewoning en sociale problemen worden geconstateerd en aangepakt. Deelnemende toezichthouders en inspecteurs zijn dagelijks aanwezig in de wijken. Daarnaast komen zij iedere twee weken bij elkaar om complexe, meervoudige casussen onder leiding van een procesregisseur met elkaar op te lossen.

Eén tot twee keer per maand houden de gemeentelijke toezichthouders samen met de politie avondacties waarbij steeds ongeveer 15 adressen in één straat worden bezocht waar vermoedens zijn van misstanden of problemen. In ongeveer 85% van de gevallen worden de vermoedens bevestigd en kunnen misstanden worden aangepakt. Het is een intensieve aanpak die de nodige capaciteit, en dus middelen, vraagt. Voor het uitbreiden van deze handhavingsacties ziet het college daarom slechts beperkt mogelijkheden. De voortgang op de aanpak *Grip op vastgoed* wordt periodiek aan uw raad gerapporteerd vanuit de voortgangsrapportage Goed huren en verhuren.

5. Betekenis van plan opvang van staatssecretaris van Ooijen voor Rotterdam

Met het landelijke 'Plan van aanpak kwetsbare dakloze EU-burgers' dat in de zomer naar de Kamer is gestuurd wordt ingezet op de versteviging van de aanpak op deze doelgroep. Dit zal worden gedaan door de intensivering van de inzet gericht op terugkeer en/of werk. In het landelijk plan is opgenomen dat gemeenten als onderdeel van een terugkeertraject richting werk of herkomstland (eenmalige) kortdurende opvang kunnen bieden. Hiermee wordt de last van de problematiek verdeeld over meer gemeenten dan alleen de G4-steden. Met dit plan komen er landelijk meer mogelijkheden om voor deze doelgroep een oplossing te realiseren en komt er een meer uniforme aanpak binnen Nederland. De acties die op landelijk niveau worden opgepakt, sluiten goed aan op onze Rotterdamse aanpak. Er is aanbod gericht op toeleiding naar een perspectief en als onderdeel daarvan kortdurende opvang. Het is belangrijk dat vanuit het Rijk gedegen financiering voor de dekking van het landelijk plan wordt gevonden. Onze Rotterdamse lobby is hier ook op gericht.

Met de inhoud van deze brief stellen wij voor om deze toezegging als afgedaan te beschouwen.

Met vriendelijke groet,

Tim Versnel
Wethouder Werk, Inkomen, Nationaal Programma Rotterdam Zuid en
EU-arbeidsmigranten